

תכנית לימודים למגמות המוזיקה

במהלך השנים האחרונות אנו הכנסנו והטמענו בגרות חיצונית במקצוע המוזיקה. לצורך כך פותחו חומרי לימוד, נערכו השתלמויות מורים ובוצעה הלימה בין היקף חומר הלימוד לבגרות לבין מספר שעות הלימוד על פני שלוש השנים. אנו ממשיכים ביישום הלמידה המשמעותית במסגרת הפיתוח המקצועי, המתמקד הן בשיטות ההוראה (PBL, תלקיט, ועבודת חקר) והן בשיטות הערכה. בשנים האחרונות משרד החינוך מוביל את התפיסה של למידה משמעותית.

אנו רואים בכך חלון הזדמנויות לחולל שינוי מהותי, לסייע בעיצובו של בוגר חושב, ערכי ומשכיל ולזמן לתלמידים התנסויות פעילות וחוייתיות, פיתוח כישורי חשיבה מסדר גבוה, למידה שיתופית ועבודת צוות.

מבנה הבגרות:

משימות להערכה בית ספרית (יחב"ס) 50% מספר שאלון 048283	בחינה חיצונית 50% מספר שאלון 048387
<ul style="list-style-type: none"> - תורת המוזיקה התמחות 5% - פיתוח שמיעה 8% - תולדות היצירה המוזיקלית התמחות 10% - ביצוע 17% - הרחבה לבחירת הרכז/ת 10% 	<ul style="list-style-type: none"> - תורת המוזיקה (+פיתוח שמיעה ריתמי) ליבה 15% - תולדות היצירה המוזיקלית ליבה 12.5% - תורת המוזיקה התמחות 15% - תולדות היצירה המוזיקלית התמחות 7.5%

* שאלון בגרות ראשי (בו מופיע הציון הסופי לתלמידים) מספר 048580

תכנים

3	בחינת הבגרות החיצונית
3	פרק הליבה
3	תולדות היצירה המוזיקלית
5	תורת המוזיקה
8	פרק ההתמחות
8	מוזיקה אמנותית "קלאסית"
11	פופ-רוק
13	ג'אז
15	מוזיקה ערבית
16	משימות להערכה בית ספרית (יחב"ס)
16	תורת המוזיקה התמחות
17	תולדות היצירה המוזיקלית התמחות
17	פיתוח שמיעה וסולפג'
18	ביצוע
18	נושא בית ספרי

בחינת הבגרות החיצונית:

מספר שאלון 048387

בחינת הבגרות החיצונית נערכת בתוכנת iTest באופן ממוחשב, תוך שימוש בתוכנת Musescore לצורך תיווי פעיל של התלמידים.
מבנה הבחינה:

- פרקי ליבה (תורת המוזיקה, תולדות היצירה המוזיקלית, שמיעה משקלית) – חובה
- פרק התמחות לבחירת המגמה: מוזיקה אמנותית ("קלאסית"), פופ-רוק, ג'אז, מוזיקה ערבית

פרק הליבה:

תולדות היצירה המוזיקלית:

יחידת הליבה של תולדות היצירה המוזיקלית מתבססת על האנתולוגיה המקוונת, וכן על האנתולוגיה הכתובה.

במסגרת התוכנית יילמדו יצירות חובה לבגרות מתוך **האנתולוגיה המקוונת** ומתוך האנתולוגיה הכתובה, כאשר בכל תקופה תפורסם רשימת יצירות חובה מעודכנת, מתוך 45 היצירות המופיעות בתוכנית המלאה באנתולוגיה.

בחלק הליבה של תולדות היצירה המוזיקלית יהיו שאלות בחירה מתוך יצירות החובה ואלו ישלבו שאלות מסדר חשיבה במגוון רמות.

שאלת המושגים הינה חובה ותדרוש מהתלמיד/ה לזהות את מושגי החובה מתוך יצירות האנתולוגיה כולה (לא רק יצירות החובה). מושגי החובה יעודכנו גם הם בכל שנה.

יצירות החובה לבגרות תשפ"א-תשפ"ב (עפ"י מיקוד שנת תשפ"א – מיקוד קורונה):

*חומר הבחינה מתבסס על האנתולוגיות. כל שאר חומרי הלמידה, כולל מצגות ושיעורים מוקלטים, הינם חומר עזר בלבד

	היצירה	קישור לסרטון	קישור למצגת	קישור לשיעור
1	דיאס אירה Dies Irae	סרטון	מצגת	שיעור מוקלט
2	"בעוד וסטה ירדה מן הגבעה" מאת תומס וילקס	סרטון	מצגת	שיעור מוקלט
3	קינת אריאנה מאת קלאודיו מונטוורדי	סרטון	מצגת	שיעור מוקלט
4	פוגה בדו מינור רי"ב 847 מאת י.ס. באך	סרטון	מצגת	שיעור מוקלט
5	סימפוניה מס' 45 "הפרידה" מאת יוזף היידן	סרטון	מצגת	שיעור מוקלט
6	קונצ'רטו לפסנתר מס' 9, ק. 271 מאת ו.א. מוצרט	סרטון	מצגת	שיעור מוקלט
7	המזורקה של שופן	סרטון	מצגת	שיעור מוקלט
8	"חצרנים, גזע שפל" מתוך ריגולטו מאת ג'וזפה ורדי	סרטון	מצגת	שיעור מוקלט
9	קונצ'רטו לשני כינורות בלה מינור, פרק ראשון מאת אנטוניו ויואלדי (ברמת המושג: קונצ'רטו – ריטורנלו")	סרטון	מצגת	שיעור מוקלט
10	סימפוניה פנטסטית אופוס 14 מאת ברליוז (ברמת המושג: "אידאה פיקס")	סרטון	מצגת	שיעור מוקלט

רשימת היצירות לעיל מעודכנת למיקוד הקורונה, כאשר בשנה רגילה מספר יצירות החובה גדול יותר.

בכל שנה תתעדכן רשימת יצירות החובה.

כמו כן, החל משנת הלימודים תשפ"ג ייכנסו יצירות מתחום המוזיקה הפופולארית (פופ-רוק וג'אז) ומוזיקה אמנותית של המאה ה-20 לרשימת יצירות החובה. בחינת הבגרות תכלול מושגים ושאלות קצרות המתייחסות לשאלות אלו.

רשימת מושגי החובה לבגרות תשפ"א-תשפ"ב:

התקופה	המושגים
ימי הביניים ורנסאנס	מודוס, מיסה, קנטוס פירמוס, נקודת חיקוי, ציור מילים
בארוק	קאמרטה פלורנטינית, בסו קונטינואו, קונצ'רטו, ריטורנלו, פוגה
קלאסיקה	צורת סונטה, אקספוזיציה כפולה, קדנצה, "הסער והפרץ", באס אלברטי
רומנטיקה	טמפו רובטו, בל קנטו, מיניאטורה (קטעי אופל), רומנטיקה לאומית, אידאה פיקס
המאה ה-20	ירד במיקוד הנוכחי

*עבור חלק מן המושגים ישנו פירוט (תתי-מושגים). פירוט זה מופיע באנתולוגיה.

רשימת המושגים לעיל מעודכנת למיקוד הקורונה, כאשר בשנה רגילה ישנם גם מושגים מהמאה ה-20 ומהמוזיקה הישראלית.

בכל שנה תתעדכן רשימת מושגי החובה.

כמו כן, החל משנת הלימודים תשפ"ג ייכנסו מושגים מתחום המוזיקה הפופולארית (פופ-רוק וג'אז).

תורת המוזיקה:

יחידת הליבה של תורת המוזיקה נחלקת לשני נושאים: תיאוריה אלמנטרית ופיתוח שמיעה ריתמי הנלמדת מתוך ספר הלימוד המקוון (להלן: מקו') וספר הלימוד "קצב לכולם" מאת רוני הולן (להלן: הול'), והרמוניה וניתוח הרמוני הנלמדים מתוך שיעורי ההרמוניה המקוונים בהוראת ועריכת ד"ר מיכאל שנהב (להלן: שני+מס' סרטון), וניתן לתרגל באמצעות חוברות תרגול מיומנות בהרמוניה מסורתית - יחידת בסיס מאת גיל עברון.

בחלק הליבה בתורת המוזיקה ישנן שאלות העוסקות בזיהוי ובנייה של אקורדים וסולמות, קשר הרמוני בין דרגה וסולם, ניתוח כוראל, ושאלת זיהוי משקל.

נושאי הוראה:

תיאוריה אלמנטרית ופיתוח שמיעה ריתמי:

מקו': 1-22	גובה הצליל - שמות התווים ומיקומם על המקלדת. קריאת תווים בשני מפתחות. סימני ההיתק
מקו': 23-27, 147-151	משך הצליל - מבוא מושגי לתיווי ריתמי א', תיווי ריתמי (בחיבור עם תיווי הגובה), ותיווי הפסקות. קשת ונקודת הארכה. מבוא מושגי לתיווי ריתמי ב'
מקו': 152-158	קריאת תיווי ריתמי (משקל מרובע, שלמים, חצאים ורבעים) וסינקופות
מקו': 163-165, הול': 1-25	צורה ומבנה- סימני חזרה, סימני מבנה
מקו': 28-30	מרווחים -מרווחים "סולמיים"/דיאטוניים (זך, קטן/גדול), מרווחים כרומטיים (מוגדלים ומוקטנים)
מקו': 31-51	מרווחים אנהרמוניים ומרווחים הגדולים מאוקטבה
מקו': 52-55	סולמות ומודוסים - כללי
מקו': 56-61	סולמות מזיורים ומינורים (כולל מינור הרמוני ומלודי)
מקו': 62-87	טרנספוזיציה מרווחית וטרנספוזיציה סולמית
מקו': 88-89	מבוא להרמוניה טרציאלית, אקורדים משולשים והיפוכיהם
מקו': 102-119	קשר דרגה-סולם. פונקציות ומשמעותם
מקו': 129-132	הספט אקורד – עקרונות
מקו': 120	הספט אקורד הדומיננטי, היפוכיו ופתרונו לטוניקה
מקו': 122, 127-8	סיכום תכונות האקורד
מקו': 140	

הרמוניה וניתוח הרמוני

שני 1-3 + העשרה

השפה הטונלית המזויר מינורית : מונחי יסוד תיאורטיים, היסטוריים, אקוסטיים

שני 4-9

חיבור דרגות יסוד , הולכת קולות בסיסית, הפונקציות ההרמוניות : בנית האקורד הבווד, הדרגות I, IV, V

כללי היסוד בהולכת קולות, הפונקציות ההרמוניות T D SD, המעגל הפונקציונלי

שני 10-13

ניתוח הרמוני בכוראלים בסגנון באך : צלילים זרים (שכנים, עוברים, וכו')

שני 14-17

צליל הבס וצליל היסוד, משמעותו של "היפוך", סקסט אקורדים של דרגות יסוד : הבס והפנדמנטל בס, ניתוח דרגות

והיפוכים, הדרגות I6, IV6, V6

שני 18-25

מזויר ומינור : מינורזציות ומזוירזציות, המינור ה-"הרמוני" וה-"מלודי", סולמות הומונימיים, סולמות מקבילים

שני 27-33

ספט-אקורד דומיננטי והיפוכיו : על תפיסת הדיסוננט, הדרגה V7 - בניה, כניסה, יציאה, מופעים

שני 34-38

קדנצות, הקוורט סקסט אקורד הקדנציאלי : קדנצה אותנטית, אתנח דומיננטי, קדנצה פלגלית, קדנצה אותנטית עם

הארכה פלגלית, שוהים ואפוגיטורות

שני 39-40

תכנית טונלית : ניתוח מרכזים טונליים לסולמות מדרגת קירבה ראשונה

פרק ההתמחות

בפרק ההתמחות ישנה בחירה בין 4 סגנונות מוזיקליים לפי אופי המגמה: מוזיקה אמנותית "קלאסית", פופ-רוק, ג'אז, ובקרוב תתווסף המוזיקה הערבית. כל מגמה נדרשת לבחור תחום התמחות.

שאלות פרק ההתמחות חולשות על תחומי תולדות היצירה המוזיקלית, תורת המוזיקה, ופיתוח שמיעה ריתמי. שאלות אלה הינן ברמת העמקה ומסדר חשיבה גבוה, תוך חיבור בין ניתוח הטקסט המוזיקלי אל הרקע התקופתי שלו. בתחום פיתוח השמיעה הריתמי ישנה הכתבה ריתמית מתוך קטע מוזיקלי מהסגנון הנבחר.

מוזיקה אמנותית "קלאסית":

פרק הלימוד העוסק בתולדות היצירה המוזיקלית ביחידה זו מתבסס על האנתולוגיה המקוונת וכן על האנתולוגיה הכתובה, כאשר בכל תקופה תפורסם רשימת יצירות חובה מעודכנת.

פרק הלימוד העוסק בתורת המוזיקה ביחידה זו מבוסס על ספרו של דן הנדלסמן "הרמוניה טונאלית" (שני הכרכים), וניתן לתרגל באמצעות חוברות תרגול מיומנות בהרמוניה מסורתית - יחידת בסיס מאת גיל עברון. חלק ההכתבה הריתמית מבוסס על ספר הלימוד "קצב לכולם" מאת רוני הולן.

יצירות החובה לבגרות תשפ"א-תשפ"ב (עפ"י מיקוד שנת תשפ"א – מיקוד קורונה):

*חומר הבחינה מתבסס על האנתולוגיות. כל שאר חומרי המידה, כולל מצגות ושיעורים מוקלטים, הינם חומר עזר בלבד

	היצירה	קישור לסרטון	קישור למצגת	קישור לשיעור
1	דיאס אירא Dies Irae	סרטון	מצגת	שיעור מוקלט
2	"בעוד וסטה ירדה מן הגבעה" מאת תומס וילקס	סרטון	מצגת	שיעור מוקלט
4	פוגה בדו מינור רי"ב 847 מאת י.ס. באך	סרטון	מצגת	שיעור מוקלט
5	סימפוניה מס' 45 "הפרידה" מאת יוזף היידן	סרטון	מצגת	שיעור מוקלט

רשימת היצירות לעיל מעודכנת למיקוד הקורונה, כאשר בשנה רגילה מספר יצירות החובה גדול יותר.

בכל שנה תתעדכן רשימת יצירות החובה.

כמו כן, החל משנת הלימודים תשפ"ג ייכנסו יצירות מתחום המוזיקה האמנותית של המאה ה-20 לרשימת יצירות החובה.

נושאי הוראה בתורת המוזיקה:

- האקורד בכתיבה פסנתרנית ומקהלתית
- כללי הולכת קולות
- האקורד המשולש והמרובע (מזיור, מינור, מוקטן, מוגדל) במצב יסודי ובכל היפוכיו
- סימולי אקורדים במוזיקה הקלה
- נונהקורד - ברמת זיהוי ובנייה בלבד – ללא תרגילי הירמון ומימוש
- המעגל הפונקציונאלי ושימוש בדרגות משנה
- הרחבת הקדנצות והסיום המדומה
- הפסוק ההרמוני, שימוש בכל הדרגות הסולמיות ובכל ההיפוכים
- דומיננטה שניונית לדרגה החמישית
- דומיננטה שניונית לשאר הדרגות (חמישית של, דומיננט ספט של, שביעית של)
- מודולציה המבוססת על אזור ציר (דיאטונית בלבד)
- ניתוח צורני: דו חלקי, תלת חלקי, צורת השיר, צורות "היסטוריות" (נושא ווריאציות, קונצ'רטו ריטורנלו, פוגה, מינואט, צורת הסונטה)

מבנה השאלות:

בפרק תולדות היצירה המוזיקלית תפורסם רשימות יצירות חובה בתחילת כל שנה, עם ניתוחים מעמיקים ליצירה או שתיים מתוך רשימת החובה. תהיינה שאלת בחירה לפי תקופת ההתמחות שנלמדה במגמה. השאלה תתמקד גם בידע התולדותי המופיע בפרקי הלימוד ותתייחס במובהק למרכיבים המוזיקליים הנשמעים בקטע.

בפרק תורת המוזיקה ישנה שאלת ניתוח יצירה/כוראל ברמת העמקה, והכתבה ריתמית.
בשנת תשפ"ב שאלת הניתוח המתוכננת עפ"י המיקוד היא שאלת ניתוח יצירה לפסנתר, ללא מודולציות וכרומטיקה.

פופ-רוק:

פרקי הלימוד ביחידה זו מבוססים על הספר "רוק-פופ בארץ ובעולם, תולדות היצירה ומאפייני שפתה – אנתולוגיה", וכן על הספר "המחר לעולם אינו יודע" מאת ארי קטורה.

לעת עתה מרוכז הרקע התיאורטי הנדרש בספר המלווה את יחידת ההתמחות ג'אז – "תולדות היצירה הג'אזית ומאפייניה המוזיקליים: שפת הג'אז לתלמידי מגמות המוזיקה". בעתיק יורחב ספר האנתולוגיה לעיל, ויכלול גם חלקים תיאורטיים המוצגים באמצעות רפרטואר פופ-רוקי.

חלק ההכתבה הריתמית מבוסס על ספר הלימוד "קצב לכולם" מאת רוני הולן.

נושאי הוראה:

- צורות ומבנה
- תכנית טונאלית ומודולציות
- הבלוז: הבלוז המסורתי, הבלוז הטונאלי, בלוז מינורי, ומבנים מבוססי בלוז נוספים.
- הרמוניה פונקציונלית: מהלך II V I, המעגל הפונקציונלי, קדנצות, דומיננטה מורחבת, אילתור/הלחנה מבוסס דרגה
- טכניקות הרמוניות: פדאל, קלישאה קווית וקלישאות בס, טוניסיזציות חוץ סולמיות, מיקסטורות, אקורדים מושאלים, Modal Interchange, האקורד המוקטן כהרחבה
- רה הרמוניזציה: תחליפים פונקציונליים דיאטוניים, המטריצה של ה-Turnaround, תחליף טריטון, האקורד המוקטן כתחליף, מהלך BackDoor
- מלודיה: המנגינה, היחידה המוזיקלית הזכירה – מוטיב, קונטור, מנעד
- קצב: מקצב, מוטיב/גרעין ריתמי, סינקופציה מול סדירות, משקל, תבניות, תת חלוקה, דגש, חילופים מול התמדה.
- גוון (סאונד): הרכב מבצע, צורת הנגינה, צורת הפקת הצליל, עיבוד, טכניקות הקלטה, ואפקטורה.
- סגנון וז'אנר: מקורות התפתחות, מאפיינים (בהתאם למרכיבים המוזיקליים), זהות, טהרנות מול סינתזה.
- טקסט: פרוזודיה, קשר טקסט-לחן, ניתוח טקסטואלי ללא קשר ללחן (חריזה, מסר), וכו'.

צמדי פרקי הוראה לפי תקופות וסגנונות:

המגמה תבחר שני פרקים (צמד) ואלה יהיו פרקי הלימוד ליחידת ההתמחות (בחלק הליבה עשויות להופיע שאלות מצמדים אחרים)

הבלוז ותרומתה של המוזיקה האפרו-אמריקאית	+	ראשית המאה העשרים – התהוות הפופ
ראשית הזמר העברי והלהקות הצבאיות	+	ראשית הרוק בשנות החמישים
עליית הרוק באנגליה וה-"פלישה הבריטית" הגדולה	+	הרוק באמריקה בשנות השישים – המחאה הגדולה ופסטיבל וודסטוק
שנות השבעים והשמונים (א) – שוליים ומרכז, רוק כבד, פסיכודליה ופאנק	+	שנות השבעים והשמונים (ב) – גלאם ורוק מתקדם
צמיחת הרוק הישראלי בשוליים ובממסד	+	רוק ישראלי בשנות השבעים והשמונים
"מוזיקה שחורה", "מוטאון", "סול" ו-Funk	+	הפופ משנות ה-80, MTV, הטלוויזיה הרב-ערוצית וה-וידאו קליפ

מבנה השאלות:

בפרק תולדות היצירה בפופ-רוק תפורסם רשימות יצירות חובה בתחילת כל שנה, עם ניתוחים מעמיקים לשיר או שניים מתוך רשימת החובה. תהיינה שאלת בחירה לפי צמדי פרקים. השאלות יישאו אופי השוואתי והתשובה תשלב בין אינפורמציה מתוך הפרקים בספר ובין מרכיבים הנמצאים במוזיקה עצמה. בפרק תורת המוזיקה ישנה שאלת אנליזה של קטע פופ-רוק, והכתבה ריתמית.

ג'אז:

פרקי הלימוד ביחידה זו מבוססים על הספר "תולדות היצירה הג'אזית ומאפייניה המוזיקליים: שפת הג'אז לתלמידי המוזיקה".

חלק ההכתבה הריתמית מבוסס על ספר הלימוד "קצב לכולם" מאת רוני הולן.

נושאי הוראה:

- צורות ומבנה
- תכנית טונאלית ומודולציות
- הבלוז: הבלוז המסורתי, הבלוז הטונאלי, בלוז מינורי.
- הרמוניה פונקציונלית: מהלך II V I, המעגל הפונקציונלי, קדנצות, דומיננטה מורחבת, אילתור/הלחנה מבוסס דרגה
- טכניקות הרמוניות: פדאל, קלישאה קווית וקלישאות בס, טוניסיזציות חוץ סולמיות, מיקסטורות, אקורדים מושאלים, Modal Interchange, האקורד המוקטן כהרחבה, הרמוניה סימטרית
- רה הרמוניזציה: תחליפים פונקציונליים דיאטוניים, המטריצה של ה-Turnaround, תחליף טריטון, האקורד המוקטן כתחליף, מהלך BackDoor
- מלודיה: המנגינה, היחידה המוזיקלית הזכירה – מוטיב, קונטור, מנעד
- קצב: מקצב, מוטיב/גרעין ריתמי, סינקופציה מול סדירות, משקל, תבניות, תת חלוקה, דגש, חילופים מול התמדה.
- גוון (סאונד): הרכב מבצע, צורת הנגינה, צורת הפקת הצליל, עיבוד, טכניקות הקלטה, ואפקטורה.
- סגנון וז'אנר: מקורות התפתחות, מאפיינים (בהתאם למרכיבים המוזיקליים), זהות, טהרנות מול סינתזה.
- טקסט: פרזודיה, קשר טקסט-לחן, ניתוח טקסטואלי ללא קשר ללחן (חריזה, מסר), וכו'.

חטיבות הוראה לפי תקופות וסגנונות:

פרקי ההוראה מחולקים ל-5 חטיבות, ועל המגמה לבחור חטיבה אחת להתמחות בה.

חטיבה 1:	חטיבה אנליטית	
חטיבה 2:	חטיבת הבלוז	פרק הבלוז
חטיבה 3:	ראשית הג'אז	פרקי ניו אורלינס, הסווינג, וקנזס סיטי
חטיבה 4:	בי-בופ ופוסט-בופ	פרקי הבי-בופ, הארד-בופ, Cool Jazz, והזרם המרכזי בשנות ה-50
חטיבה 5:	ג'אז מודרני	פרקי ג'אז מודרני, ג'אז חופשי, מוזיקה לטינית, והפיוז'ן

מבנה השאלות:

בפרק תולדות היצירה בג'אז תהיינה שאלת בחירה מתוך חטיבה סגנונית. השאלות יתמקדו גם בידע התולדותי המופיע בפרקי הלימוד וייתייחסו במובהק למרכיבים המוזיקליים הנשמעים בקטע.

בפרק תורת המוזיקה ישנה שאלת אנליזה של קטע ג'אז (סטנדרט), והכתבה ריתמית.

החל משנת תשפ"ג שאלת הבחירה תהיה מתוך חטיבות 2-5, והחטיבה האנליטית תעבור לחלק תורת המוזיקה.

מוזיקה ערבית:

חומרי הבחינה וספרי הלימוד לפרק זה יפורסמו בהמשך.

משימות להערכה בית ספרית (יחב"ס)

מספר שאלון 048283

במסגרת המשימות להערכה בית ספרית (יחב"ס), יילמדו התחומים הבאים בהתאמה להתמחות המגמה (קלאסי, פופ-רוק, ג'אז, מוזיקה ערבית) ומתוך חופש יצירתי והתאמה לנושא הבית ספרי שנבחר על ידי צוות המגמה. להלן התחומים: תורת המוזיקה (התמחות), תולדות היצירה המוזיקלית (התמחות), פיתוח שמיעה וסולפג', וביצוע.

הערכת התחומים נעשית לבחירת הרכז, תוך המלצה לשימוש בשיטות הערכה חלופיות: למידה מבוססת פרויקטים (PBL), תלקיט (פורטפוליו), ועבודות חקר. לתחומים אלה יש לבנות מחוונים ברורים שעל בסיסם ניתן הציון לבגרות, בהתאם לשיטת ההערכה שנבחרה. את המחוונים יש להגיש לצוות הפיקוח על החינוך המוזיקלי.

תורת המוזיקה התמחות

פרק זה מתמקד בתחומי ההרמוניה שאינם מופיעים בבגרות החיצונית, בדגש על כתיבה הרמונית ומימוש בהתאמה להתמחות הנבחרת במגמה. התבססות פרק זה היא על ספרי הלימוד המופיעים לעיל בבחינה החיצונית.

נושאי לימוד אפשריים

- כלי העבודה: תווי סולם, תווי אקורד, תווי זרים, תווי כרומטיים.
- נקודת עוגב, תנועת אקורד אוטונומית ביחס לבס, ותנועת בס אוטונומית ביחס לאקורד.
- ניתוח הרמוני מלא של יצירה/קטע מוזיקלי (כולל רישום צלילים זרים, קדנצות, אזורים טונאליים וכ"ו)
- הירמון ומימוש (ריאליזציה) של בס עם דרגות נתונות (בתחום ה-"קלאסי").
- כתיבה הרמונית והירמון למלודיה נתונה (בתחום הג'אז והפופ-רוק).
- שימוש בכל הדרגות הסולמיות. שימוש באקורדים משולשים ובספט-אקורדים, כולל היפוכים.

- פסוק דיאטוני השומר על עקרונות המעגל הפונקציונאלי ועל תנועות חזקות
- דומיננטות שניונית אפשריות לכל דרגה סולמית.
- מודולציות ומיקסטורות.

תולדות היצירה המוזיקלית התמחות

פרק זה מתמקד בלמידת יצירות וקטעים מוזיקליים לבחירת צוות ההוראה במגמה, וניתן לעסוק במסגרתו בניתוח מעמיק של יצירות (סגנוני וצורני) והן ברשימות האזנה (היכרות עם קטעים מוזיקליים מרובים ובחינת הזיהוי שלהם).
התבססות פרק זה היא על ספרי הלימוד המופיעים לעיל בבחינה החיצונית.

פיתוח שמיעה וסולפג'

פרק זה עוסק בכל תחומי השמיעה: שמיעה מלודית, שמיעה הרמונית, שמיעה ריתמית, שירת סולפג', ושמיעה ושירה של מרכיבים מוזיקליים בודדים.
כל אחד מנושאי הלימוד התיאורטיים וההרמוניים הנלמדים במגמה מחייב יישום בביצוע (נגינה וסולפג'), ובזיהוי וכתובה (הכתבות).
התבססות פרק זה היא על ספר הלימוד "קצב לכולם" מאת רוני הולן (ריתמי), "סולמוניה" (סולפג'), וכן על ספרי התיאוריה וההרמוניה המופיעים לעיל בבחינה החיצונית.

ביצוע

בתחומי הביצוע חובה על כל תלמיד/ה להשתתף בהרכב אחד לפחות.

כל מגמה בוחרת כיצד להעריך את תחום הביצוע של תלמידיה. ניתן להעריך את תחום הביצוע באמצעות תפקוד והשתתפות לאורך השנה, ביצוע בימתי, ובלבד שהרכבי הביצוע יקיימו שגרת חזרות והופעות בהתאם לתכנית שנתית. כמו כן, ניתן לקבוע השמעות אישיות לבחינת ההתקדמות של התלמידים.

במקרים בהם למידה פנים אל פנים אינה מתאפשרת, ניתן להיעזר במסמך [התרחישים האלטרנטיביים להוראה ולמידה של הרכבי הביצוע](#) (תשפ"א).

נושא בית ספרי

הנושא הבית ספרי הוא נושא לבחירת צוות המגמה, שמתכתב עם תחומי הלמידה האחרים במגמת המוזיקה (תולדות היצירה המוזיקלית, תורת המוזיקה, פיתוח שמיעה, ביצוע) אך יש בו ערך מוסף ותוכן הרלוונטי לתלמידי המגמה ולמוזיקה הסובבת אותם.

נושאים לדוגמא: עיבוד, תזמור, קומפוזיציה, הלחנת שירים, עריכת והפקת מוזיקה, פרויקט נגינה ייחודי, למידת חקר על סגנונות מוזיקליים ומבצעים ייחודיים.

הערכת הנושא הבית ספרי יכולה להתבצע כחלק מתחום אחר הנוגע לו (לדוגמא: פרויקט נגינה ייחודי כחלק מהערכת הביצוע) או בנפרד, באמצעות שיטות הערכה חלופיות (PBL, תלקיט, או עבודות חקר).